

Стаўленне да жаночых інтэлектуальных здольнасцей адлюстроўваецца ў наступных парэміях: *у бабы валасы доўгія, а а розум кароткі; у бабы волос дорог, да ум короток*. Парэміі рускай і беларускай моў адлюстроўваюць аднолькавыя погляды носьбітаў на важнасць выбару жонкі: *never choose bed linen or a wife by candlelight; не выбірай дзеўку у карагодзе, а ў агародзе; выбірай жэну не в хороводе а в огороде*. Пры гэтым вырашальным фактарам пры выбары жонкі павінна быць не прыгажосць, а працавітасць. Трэба адзначыць, што ў англійскай мове на матэрыяле даследаваных крыніц не было выяўлена парэмій, якія б адлюстроўвалі такі ж самы сэнс.

Вельмі цікавы светапогляд носьбітаў англійскай лінгвакультуры адлюстроўвае наступная парэмія: *a man is as old as he feels, and a woman as old as she looks* (*мужчына стары настолькі, наколькі ён сябе адчувае, а жанчына настолькі, наколькі яна выглядае*). Такім чынам, у канцэпце «мужчына», аспекты «фізічны стан» ці «фізічная моц» з'яўляюцца больш важнымі, чым аспекты «прыгажосць» і «прывабнасць», а ў канцэпце «жанчына» наадварот. Яшчэ адной цікавай асаблівасцю носьбітаў англійскай лінгвакультуры з'яўляецца погляд на адзенне мужчыны. Так, напрыклад, прыказка *clothes make the man* сцвярджае, што мужчыну характарызуе яго адзенне. А прыказка *money makes a man* сцвярджае, што матэрыяльны стан мужчыны таксама з'яўляецца вельмі важным. Прыказка *manners make a man*, у сваю чаргу, адлюстроўвае станоўчае стаўленне да мужчын, якія маюць добрыя манеры. Добрыя манеры у дадзеным выпадку з'яўляюцца абавязковай якасцю сапраўднага мужчыны.

Такім чынам, праз параўнанне канцэптаў «мужчына» і «жанчына» ў розных лінгвакультурах мы вызначылі, што асноўныя паняцці аб мужчыне як гаспадару якому жонка павінна заўсёды падпарадкоўвацца, супадаюць, таксама супадаюць погляды на сваркі ва ўзаемаадносінах паміж мужам і жонкай. Ва ўсіх трох нацый парэміі раець ставіцца да шлюбу вельмі адказна, не спяшацца з выбарам, бо гэта не «поле перайсці». Мужчына лічыць жанчыну хітрай і балбатлівай. Англійскія мужчыны праз прыказкі прапануюць шанаванне і берагчы жанчын «як шкло», у адрозненні ад рускіх, якія лічаць наадварот. Таксама Англія ў прыказках малюецца раем для жанчын, у той час як рускія ці беларускія парэміі не адлюстроўваюць такі светапогляд. У адрозненні ад рускіх і беларускіх, англійскія парэміі рэпрэзентуюць добрага мужчыну як таго, хто мае добрыя манеры, дастаткова грошай і добрае адзенне. Такім чынам, аналіз парэмій у трох мовах паказаў, як адрозніваецца моўная карціна свету, рэпрэзентаваная прыказкамі і прымаўкамі, і ў той жа час звярнуў нашу ўвагу на агульнасць думак, якія нязменна актуальныя і ў наш час.

ЛІТАРАТУРА

1. Лепешаў, І.Я. Слоўнік беларускіх прыказак / І.Я. Лепешаў, М.А. Якалцэвіч. – Мінск : Беларус. навука, 2002. – 511 с.
2. Аксамітаў, А.С. Прыказкі і прымаўкі / А.С. Аксамітаў. – Мінск : Беларус. навука, 2002. – 320 с.
3. Даль, В.И. Пословицы русского народа / В.И. Даль. – М. : Эксмо-пресс, 2000. – 616 с.
4. Лепешаў, І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы. Т. 2. М-Я / Мінск : Беларус. энцыкл., 2008. – 968 с.
5. Лепешаў, І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы. У 2 т. Т. 1. А-Л / І.Я. Лепешаў. – Мінск : Беларус. энцыкл. імя П. Броўкі, 2008. – 672 с.
6. Collins Cobuild, Dictionary of Idioms. The University of Birmingham. – Harper Collins Publishers, 1995. – 493 p.
7. Daphne, M., Gulland Penguin Dictionary of English Idioms / M. Daphne. – 2nd Edition. – England : Daphne M. Gulland, 2001. – 378 p.

УДК 811.161.1

САЦЫЯЛЬНЫЯ ХАРАКТАРЫСТЫКІ КАНЦЭПТА «ЖАНЧЫНА» Ў ФРАЗЕАЛАГІЗМАХ АНГЛІЙСКОЙ, РУСКАЙ І БЕЛАРУСКАЙ МОЎ

Ю.У. СЯМАШКА

(Прадстаўлена канд. філал. навук, дац. С.М. Лясковіч)

Разгледжаны сацыяльныя характарыстыкі канцэпта «жанчына» ў моўнай карціне свету носьбітаў англійскай, рускай і беларускай лінгвакультур, выяўленыя праз аналіз фразеалагізмаў дадзеных моў.

Сацыяльная характарыстыка канцэпта «жанчына» зроблена на аснове ілюстрацыйнага матэрыялу з шэрагу фразеаграфічных крыніц [прыклады з наступных крыніц: 1, 2, 3, 4, 5, 6]. Адным з аспектаў сацыяльнай характарыстыкі канцэпта «жанчына» з'яўляецца сямейнае становішча. У гэтым сэнсе жанчыну

мы будем разглядаць як нявесту, жонку, удаву ці незамужнюю жанчыну. На прыкладзе наступных фразеалагічных адзінак мы бачым, як у рускай і беларускай мовах адлюстроўваецца канцэптуальная прымета жонка: *дражайшая половина, лучшая половина, подруга жизни, спадарожніца жыцця*. Фразеалагічныя адзінкі *подруга жизни ці спадарожніца жыцця* маюць такія канцэптуальныя прыметы, як «вернасць», «здольнасць да разумення», «уменне падтрымаць мужа». Трэба таксама падкрэсліць, што кампанент «жыццё» ў складзе гэтых фразеалагічных адзінак падкрэслівае доўгачасовы характар шлюбных адносінаў і здольнасць жонкі захоўваць усе пералічаныя якасці на працягу ўсяго жыцця. Як у рускай і беларускай, так і ў англійскай мове мае месца фразеалагічная адзінка *the better half*, якая рэалізуе ўяўленне пра тое, што муж і жонка ўяўляюць адзінае цэлае (*лучшая половина, лепшая палова*). Пры гэтым жонка лічыцца лепшай паловай пары.

Асаблівасцю шэрагу англійскіх фразеалагічных адзінак, якія абазначаюць жонку, з'яўляецца асацыяцыя яе са старой жанчынай (*old girl, the old lady, one's old Dutch, old woman*). Пры гэтым дадзеныя фразеалагізмы могуць выкарыстоўвацца ў адносінах да жанчын рознага ўзросту. Кампанент *old* ў такім выпадку заключае у сабе семы «вопыт» і «надзейнасць». Тым не менш, адмоўная канатацыя гэтай лексемы можа надаваць усёй фразеалагічнай адзінцы негатывыны, крыўдны для жанчыны сэнс. Для рускіх і беларускіх фразеалагічных адзінак, якія рэпрэзентуюць сегмент «жонка», канцэптуальная прымета «старасць» не характэрна. Яшчэ адной цікавай асаблівасцю з'яўляецца адлюстраванне ў фразеалагічным фондзе англійскай мовы паняцця аб жанчыне простага паходжання, якая ўступіла ў шлюб з членам царскай, каралеўскай сям'і і якая не мае ніякіх правоў на трон або іншых прывілеяў: *a left-handed wife*. Таксама патрэбна адзначыць, што у ходзе працы не было знойдзена адлюстравання гэтага паняцця ў фразеалагічных адзінках рускай ці беларускай мовы. Такім чынам, у рускай і беларускай мовах шэраг фразеалагізмаў аб'ектывуе такія канцэптуальныя прыметы, як «вернасць», «здольнасць да разумення», «уменне падтрымаць мужа» і для іх уласцівы кампанент «жыццё». У той час як англійскія фразеалагізмы аб'ектывуюць наступныя канцэптуальныя прыметы: «вопыт», «надзейнасць», якія рэпрэзентаваны кампанентам «old». Пры гэтым, як у рускай і беларускай, так і ў англійскай мове, існуюць фразеалагічныя адзінкі, якія адлюстроўваюць паняцці аб жонцы як аб палове чагосьці цэлага, недзялімага, надзейнага (*the better half, лепшая палова*).

Што датычыцца жанчыны як удавы, гэта паняцце аб'ектывуюць толькі адзін рускі, адзін беларускі і два англійскія фразеалагізмы. У рускай і беларускай мовах гэта фразеалагізмы *соломенная вдова, саламяная ўдава*, якія называюць «жанчыну, якая не жыве з мужам». Фразеалагічная адзінка *саламяная ўдава* называе не ўдаву ў прамым сэнсе слова, а дадае ў кола значэнняў лексемы «ўдава» сэнс «адзінота». Англійскія фразеалагічныя адзінкі *a golf widow, a grass widow* таксама не называюць удаву ў поўным сэнсе слова, але замужнюю жанчыну, муж якой адсутнічае па якой-небудзь прычыне. Пры гэтым і ў рускіх, і ў беларускіх фразеалагізмах рэалізуюцца прыметы «адсутнасць мужа» і «адзінота». Трэба таксама дадаць, што фразеалагічная адзінка *a golf widow* утворана па аналогіі з *a grass widow*, але ў адrozenне ад яе, паказвае прычыну адсутнасці мужа – празмернае захапленне гульнёй у гольф.

Наступныя фразеалагічныя адзінкі адлюстроўваюць уяўленне аб неабходнасці для жанчыны выйсці замуж і рэалізуюць прымету «незамужняя жанчына». Напрыклад, у англійскай мове фразеалагізм *an unappropriated blessing* актуалізуе прымету «незапатрабаванасць» і мае ў сваім значэнні нешта жартаўлівае. Старая дзева асацыюецца з незапатрабаваным благаслаўленнем (*blessing*), скарбам, што таксама надае фразеалагізму гумарыстычнае адценне. У фразеалагічнай адзінцы *an old maid* аб'ектывуецца прымета «немалады ўзрост», «немагчымасць выйсці замуж». Як і ў англійскай мове, у рускай і беларускай мовах, вобраз, адлюстраваны ў фразеалагічных адзінках *хрыстова нявеста, старая дзева* можа выклікаць як спачуванне, так і асуджэнне, з'едлівасць і злараднасць. У грамадстве, дзе асноўнае прызначэнне жанчыны быць жонкай і маці, старая незамужняя жанчына ўспрымаецца як адхіленне ад нормы, як антыідэал. Прыведзеныя прыклады сведчаць аб тым, што становішча старой дзевы з'яўляецца адхіленнем ад традыцыйнай культурнай нормы ў англійскай мове, гэтак жа як ў рускай і беларускай. Лічыцца, што жанчына, якая не здолела выйсці замуж, не выканала сваё прызначэнне стаць жонкай і маці.

Існуе шэраг фразеалагічных адзінак, якія адлюстроўваюць сувязі, камунікацыі паміж прадстаўніцамі жаночага полу і іншымі людзьмі. У беларускай і рускай мовах ёсць фразеалагізм *названая сестра ці названая сястра*, ён называе жанчыну, якая становіцца вельмі бліскім чалавекам, да якога адчуваюць брацкія ці сястрынскія пачуцці, якому давяраюць і якога разумеюць. Гэтыя перажыванні, як правіла, узаемныя і з'яўляюцца каштоўнасцю для носбітаў рускай і беларускай культур. Фразеалагічная адзінка *пасаджаная маці* рэпрэзентуе жанчыну, якая замяняе маці жаніха ці нявесты на вяселлі і выконвае яе абавязкі. Гэта павінна быць блізкай замужняй жанчына, паважаная маладымі. Фразеалагізм *маці сямейства* ў абедзвюх мовах адлюстроўвае ўяўленні аб традыцыйна асноўнай ролі жанчыны – маці і гаспадыні. Дадзены фразеалагізм аб'ектывуе канцэптуальныя прыметы «мацярынства», «клопат пра сям'ю». У англійскай мове не былі знойдзены фразеалагічныя адзінкі, якія рэпрэзентуюць такія ж самыя ці падобныя да іх паняцці. Англійская культура ў параўнанні з рускай і беларускай характарызуецца

больш слабымі сувязямі паміж бацькамі і дзецьмі. Дзеці рана становяцца самастойнымі, незалежнымі ад бацькоў. Мабыць, таму ў англійскай лінгвакультуры адсутнічаюць фразеалагічныя адзінкі, якія рэпрэзентуюць такія паняцці.

Шэраг фразеалагічных адзінак прадстаўляюць дзейнасць жанчын у грамадстве. Гэта ў нашы дні жанчыны авалодалі многімі мужчынскімі прафесіямі і маюць доступ да вышэйшай адукацыі, але ж так было не заўсёды. У беларускіх і рускіх фразеалагічных адзінках *класная дама*, *сестра милосердия*, *повивальная бабка*, *бабка-навітуха* рэпрэзентаваны традыцыйна жаночыя грамадскія задачы: выхоўваць, лячыць і даглядаць за хворымі, прымаць роды. Фразеалагізм *класная дама* рэпрэзентуе такія канцэптывальныя прыметы як «выхавальніца», «працаўніца жаночай навучальнай установы». Фразеалагізм *сестра милосердия* рэалізуе канцэптывальныя прыметы «медыцынская сястра», «здольнасць лячыць», «клопат», «міласэрнасць», «дапамога», «любоў да людзей». Таксама, гэтыя прыметы гавораць аб высокай ацэнцы значнасці працы сясцёр міласэрнасці.

Фразеалагічная адзінка *бабка-навітуха* адлюстроўвае адзін з самых старажытных відаў жаночай дзейнасці, звязаны з рэпрадуктыўнай функцыяй жанчын. У традыцыйным грамадстве мужчыны, як правіла, не дапускаліся ў памяшканне, дзе знаходзілася парадзіха. Нараджэнне чалавека лічылася сакральным момантам і да гэтага маглі быць датычныя толькі жанчыны. У англійскай мове да сферы медыцыны адносіцца фразеалагічная адзінка *a Florence Nightingale (одна з першых сясцёр милосердия – Флорэнс Найтінгейл)*, *an angel of mercy, ministering angel*. Гэтыя фразеалагізмы таксама аб'ектывуюць прыметы «догляд за хворымі», «здольнасць лячыць», «медыцынская сястра», «міласэрнасць», «дапамога», «любоў да людзей», «спачуванне». Такім чынам, разгледжаныя фразеалагічныя адзінкі адлюстравалі віды прафесійнай дзейнасці, якія цесна звязаны з традыцыйнымі ўяўленнямі аб прызначэнні жанчын і іх псіхалагічных асаблівасцях, і адлюстроўваюць агульныя погляды носьбітаў усіх трох моў на дзейнасць жанчын у грамадстве. Гэтыя прафесіі з'яўляліся жыццёва неабходнымі грамадству, жанчыны, якія займаліся імі, дапамагалі дзецям нарадзіцца, выхоўвалі іх, лячылі і даглядалі хворых.

А вось фразеалагічныя адзінкі *мужык у спадніцы* ці *мужык в юбке* аб'ектывуюць любыя віды грамадска-карыснай працы, якую выконваюць жанчыны, і якая раней была ўласціва толькі мужчынам. Трэба дадаць, што гэтыя фразеалагізмы маюць сему «іронія» і адлюстроўваюць адхіленне ад агульнапрынятых нормаў жаночай дзейнасці, спрыяюць узнікненню адмоўнай ацэнкі з боку носьбітаў мовы. Аналагічныя фразеалагізмы ў англійскай мове ў ходзе дадзенай працы не выяўлены. Але ў англійскай мове існуе вялікая колькасць фразеалагічных адзінак, якія рэпрэзентуюць прадстаўніц шматлікіх прафесій. Дык вось, сфера літаратуры і мастацтва прадстаўлена такімі фразеалагічнымі адзінкамі як: *a mistress of ceremonies, a walking lady, a woman of letters, a chorus girl, a prima donna, a principal girl, a stunt woman, the leading lady*. Фразеалагізмы *a mistress of ceremonies, a walking lady, a chorus girl, a prima donna, a principal girl, a stunt woman, the leading lady* датычацца вобласці тэатра, кіно і эстрады. Яны аб'ектывуюць прыметы «танцорка», «спявачка», «лепшая вядучая оперная спявачка», «выканаўца галоўнай ролі», «каскадёр», «рызыка для жыцця і здароўя», «вядучая актрыса», «выканаўца першых роляў». Фразеалагічная адзінка *a woman of letters*, у сваю чаргу, аб'ектывуе прыметы «літаратурная дзейнасць», «пісьменніца», «творчасць». Усім вядома, што першапачаткова пісьменнікамі маглі быць толькі мужчыны. Жанчыны не імкнуліся і не маглі рэалізаваць сябе ў гэтай якасці па прычыне непісьменнасці і асаблівасцяў выхавання. Сітуацыя пачала мяняцца з надыходам Новага часу, калі жанчыны-пісьменнікі займаюць годна месца сярод прадстаўнікоў гэтай прафесіі. Фразеалагічная адзінка *agony aunt* актуалізуе прыметы «псіхалагічная падтрымка», «дапамога саветам», а фразеалагізм *weather girl* рэалізуе прыметы «інфармацыя аб прагнозе надвор'я», «праца на тэлебачанні». Наступныя фразеалагічныя адзінкі прадстаўляюць сферу абслугоўвання ў носьбітаў англійскай мовы: *bunny girl, dinner lady, paper girl, tea lady*. Гэтыя фразеалагічныя адзінкі аб'ектывуюць прыметы «гаспадыня клуба», «афіцыянтка», «нагляд за школьнікамі падчас прыёму ежы», «праца на пошце», «прыгатаванне гарбаты». Таксама неабходна згадаць і аб фразеалагічнай адзінцы *a lady of leisure* – «жанчына, якой не даводзіцца працаваць (калі, напрыклад, яе муж зарабляе шмат грошаў)». Гэты фразеалагізм таксама выражае стаўленне жанчыны да працоўнай дзейнасці, але адлюстроўвае адсутнасць занятасці, аб'ектывуе прыметы «бяздзейнасць», «адсутнасць працы», «забяспечанасць».

Акрамя гэтага, можна яшчэ выдзеліць фразеалагічныя адзінкі, якія адлюстроўваюць сацыяльны статус жанчыны ў грамадстве. У рускай і беларускай мовах да адзінак, якія адлюстроўваюць высокі сацыяльны статус магчыма аднесці наступныя: *свецкая левіца, первая леди, ее величество, ее высочество, яе светласць, яе сіяцельства* – гэтыя фразеалагізмы аб'ектывуюць прымету «прыналежнасць да вышэйшага саслоўя». У англійскай мове таксама існуюць фразеалагізмы, якія паказваюць на высокі сацыяльны статус. Да іх можна аднесці *a bud of promise, a lady of the bedchamber, a maid of honour, a woman of means, a woman of the world. It girl, the first lady (The First Lady)*. Гэтыя фразеалагічныя адзінкі, як і ў рускай і беларускай мовах, аб'ектывуюць канцэптывальную прымету «прыналежнасць да вышэйшага саслоўя». Фразеалагічныя адзінкі з кампанентам *lady* (дама, спадарыня) найбольш ярка адлюстроўваюць прыналежнасць да вышэйшых сацыяль-

ных пластоў. Акрамя гэтага, фразеалагізмы *первая леди, первая леди i the first lady* рэпрэзентуюць таксама прымету «жонка кіраўніка дзяржавы». Англійская фразеалагічная адзінка *a woman of means* рэпрэзентуе прымету «багацце». Адзначым, што гэта прымета не была рэпрэзентавана рускімі ці беларускімі фразеалагічнымі адзінкамі, якія аб'ектывуюць аспект сацыяльнага статусу. Трэба таксама адзначыць, што нізкі сацыяльны статус ва ўсіх трох мовах зьольшасці прадстаўлены фразеалагічнымі адзінкамі, якія рэпрэзентуюць жанчын лёгкіх паводзінаў: *a woman of the streets, bag lady, call girl, fancy woman, женщина легкого поведения, дама полусвета, ночная бабочка*, акрамя фразеалагізму *bag lady*, які аб'ектывуе прыметы «адсутнасць жылля», «пражыванне на вуліцы».

Такім чынам, канцэптальная прымета «жонка» адлюстроўваецца ва ўсіх трох мовах і лічыцца лепшай паловай пары. Асаблівасцю шэрагу англійскіх фразеалагічных адзінак, якія абазначаюць жонку, з'яўляецца асацыяцыя яе са старой жанчынай. Пры гэтым такія фразеалагізмы могуць выкарыстоўвацца ў адносінах да жанчын рознага ўзросту. Некаторыя фразеалагічныя адзінкі адлюстроўваюць ўяўленне аб неабходнасці для жанчыны выйсці замуж і рэалізуюць прымету «незамужняя жанчына». У беларускіх, англійскіх і рускіх фразеалагічных адзінках рэпрэзентаваны традыцыйна жаночыя грамадскія задачы: выхоўваць, лячыць і даглядаць за хворымі, прымаць роды. Таксама ёсць фразеалагічныя адзінкі, якія аб'ектывуюць любыя віды грамадска карыснай працы, якую выконваюць жанчыны, і якая раней была ўласцівая толькі мужчынам. Аналагічных фразеалагізмаў у англійскай мове ў ходзе даленай працы выяўлена не было. Але, ў адрозненні ад рускай і беларускай, ў англійскай мове існуе вялікая колькасць фразеалагічных адзінак, якія рэпрэзентуюць прадстаўніц шматлікіх прафесій: пісьменніца, спявачка, танцорка, вядучая на тэлебачанні, афіцыянт, паштальён і іншыя, таму мы можам казаць, што паняцце працоўнай дзейнасці больш падрабязна і разнастайна прадстаўлена ў лінгвакультуры носьбітаў англійскай мовы. Але, мы назіраем і аднолькавыя рысы, напрыклад, погляды на віды прафесійнай дзейнасці, якія цесна звязаны з традыцыйнымі ўяўленнямі аб прызначэнні жанчын і іх псіхалагічных асаблівасцяў. Ва ўсіх трох мовах можна выдзеліць фразеалагічныя адзінкі, якія адлюстроўваюць як высокі сацыяльны статус жанчыны ў грамадстве, так і нізкі, які ў асноўным прадстаўлены фразеалагічнымі адзінкамі, якія рэпрэзентуюць жанчын лёгкіх паводзінаў.

ЛІТАРАТУРА

1. Ожегов, С.И. Толковый словарь русского языка: 80000 слов и фразеологических выражений / С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова. – 4-е изд., доп. – М.: Азбуковник, 1999. – 944 с.
2. Лепешаў, І.Я. Этымалагічны слоўнік фразеалагізмаў / І.Я. Лепешаў. – Мінск: БелЭн, 2004. – 448 с.
3. Collins Cobuild, Dictionary of Idioms. The University of Birmingham. – Harper Collins Publishers, 1995. – 493 p.
4. Cowie, A.P. Oxford Dictionary of Current Idiomatic English / A.P. Cowie, R. Mackin. – Ed. by A.P. Cowie and R. Mackin. 7th impression. – Oxford University Press, 1983. – 396 p.
5. Лепешаў, І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы. У 2 т. Т. 2. М-Я / І.Я. Лепешаў. – Мінск: Беларус. энцыкл., 2008. – 968 с.
6. Лепешаў, І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы. У 2 т. Т. 1. А-Л / І.Я. Лепешаў. – Мінск: Беларус. энцыкл., 2008. – 672 с.

УДК 811.111

**ЗНЕШНЯ І ЎНУТРАНЫЯ ХАРАКТАРЫСТЫКІ КАНЦЭПТА «МУЖЧЫНА»
Ў ФРАЗЕАЛАГІЗМАХ АНГЛІЙСКОЙ, РУСКАЙ І БЕЛАРУСКАЙ МОЎ**

Ю.У. СЯМАШКА

(Прадстаўлена: канд. філ. навук, дац. С.М. ЛЯСОВІЧ)

Разгледжаны знешнія і ўнутраныя характарыстыкі канцэпта «мужчына» ў моўнай карціне свету носьбітаў англійскай, рускай і беларускай лінгвакультур, выяўленыя праз аналіз фразеалагізмаў дадзеных моў.

Каштоўным матэрыялам для выяўлення асаблівасцей культуры з'яўляюцца такія ўстойлівыя моўныя адзінкі, як фразеалагізмы. Намі была зроблена выбарка з шэрагу лексікагафічных крыніц рускай, беларускай і англійскай моў [1, 2, 3, 4, 5, 6]. У гэтым артыкуле разгледжаны фразеалагічныя адзінкі, у аснове якіх ляжыць канцэптальная прымета «прыналежнасць да мужчынскага полу». Не дзіўна, што ў рускай і беларускай мовах існуюць фразеалагізмы, якія азначаюць прыналежнасць да мужчынскага полу: *мужской пол, мужчынскі пол*,